

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Právo

Ze světa

Z judikatury

Krátce

Říjen 2017

Obsah

Editorial

Daně

Novela zákona o DPH upřesňuje požadavky na kontrolní hlášení

Otevřená cesta k úrokům ze zadržovaných odpočtů

Zdanění disproporční výplaty podílu na zisku

Právo

Protiústavní PES

Vláda naznačila možnosti regulace sdílené ekonomiky

Ze světa

Ministři financí EU diskutovali o nových daňových pravidlech pro digitální ekonomiku

Z judikatury

Monitorování elektronické pošty zaměstnance

Zlodějovo soukromí

Nezávislá seskupení osob ve finančním sektoru?

SDEU znovu k podmínkám osvobozeného dodání

„Perfektní“ doklad ještě nemusí znamenat daňově uznatelný náklad

Krátce

Stručné aktuality, říjen 2017

Editorial

Fenomén sociálních bublin naplno ovládá volební programy a nevyhýbá se ani daňovým tématům. Daně vždy byly pro politiky důležité jako lákadlo pro potenciální voliče. Zpětnou vazbu však strany získávaly za program jako celek, ať již v průzkumech veřejného mínění nebo ve volbách. Proto jim čas od času v programu zůstala nějaká část, která se jejich voličské skupině nemusela líbit. Důležité bylo, že ji politici oslovili několika nosnými myšlenkami.

Letošní volby jsou jiné. Strany získávají zpětnou vazbu prakticky okamžitě a na jakékoli dílčí téma. To nejen tříští pozornost, ale občas ji také strhává. Nadcházející volby tak odhalují neschopnost většiny kandidujících uskupení zformulovat program, který nejen osloví jejich voličskou základnu, ale bude mít potenciál oslovit i ty nerozhodnuté. A také, což bych očekával nejvíce, nastavit směr, jímž se naše daňová soustava bude ubírat v časovém rámci přesahujícím jedno volební období. Místo toho se strany soustředí na „quick wins“, které zamíří do středu svého klubu podporovatelů. Když se jim vrátí negativní odezva, že dne na den své nápady přepracují. Probíhá to přibližně tak, jako když pesek s kočičkou pekli dort. Na rozdíl od zlého psa ale výsledný produkt bude muset strávit celý elektorát. Prostý občan aby si při čtení volebních programů položil otázku, kde na to státní rozpočet vezme. Anebo to také dopadne úplně jinak.

Některým stranám je už teď jasné, že ve vládě nezasednou, a proto si připravují munici na čtyři roky v opozici. Počítají s tím, že jejich nápady stejně nikdo nepodpoří. Ostatní spoléhají na to, že část jejich nápadů neprojde přes koaliční smlouvu nebo alespoň přes hlasování parlamentu. Vše nasvědčuje, že nás čeká období dílčích změn, drobných úlev a populistických snah o snížení DPH na tu či onu položku. Jedna věc je už teď jistá – moderního, jednoduchého a plně elektronického systému pro správu daní, jako má Estonsko, se v nadcházejícím volebním období nedočkáme.



Jan Linhart
Partner
KPMG Česká republika

3 | Daňové a právní aktuality – říjen 2017

Novela zákona o DPH upřesňuje požadavky na kontrolní hlášení

Poslanecká sněmovna schválila v reakci na nález Ústavního soudu (ÚS) novelu zákona o dani z přidané hodnoty. Podle ÚS není možné, aby Finanční správa vyžadovala po daňových subjektech v rámci kontrolního hlášení údaje, které nejsou alespoň rámcově vymezené zákonem.



Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz



Barbora Havlíková
bhavlikova@kpmg.cz

Aktuálně platné znění § 101d zákona o dani z přidané hodnoty uvádí, že v kontrolním hlášení je plátce povinen uvést předepsané údaje potřebné pro správu daně. Tyto údaje pak už ale blíže nespecifikuje. Tento postup ÚS shledal jako nesprávný a vydal ústavní nález.

V reakci na tento nález Poslanecká sněmovna schválila ve třetím čtení novelu zákona o dani z přidané hodnoty. Ta mění citovaný paragraf a blíže upřesňuje údaje, které budou pro kontrolní hlášení vyžadovány. K faktické změně vykazovaných údajů však nedochází, pro plátce tak žádná výrazná změna nenastává.

Ústavní soud stanovil termín 31. prosince 2017 pro provedení těchto změn v zákoně. Pokud Senát uvedené novely zákona o DPH neschválí, bude se vláda pravděpodobně muset uchýlit k vydání vládního nařízení, které tuto novelu nahradí.

Otevřená cesta k úrokům ze zadržovaných odpočtů

Nárok daňového subjektu na úroky ze zadržovaných nadměrných odpočtů opakovaně potvrdil Nejvyšší správní soud (NSS), a to i přes nevoli Finanční správy. Generální finanční ředitelství (GFR) konečně připustilo, že tato judikatura není ojedinělá. Plošného automatického vyplácení úroků se ale plátcí DPH nedočkají.



Veronika Červenková
kpmg@kpmg.cz



Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Ze stávající praxe vyplývá, že GFR stanoví pro přiznání úroků ze zadržovaných odpočtů jako hraniční datum 1. leden 2015. Do té doby připouští nárok daňových subjektů na úroky ve výši přes 14 % ročně podle judikatury NSS, a to od začátku čtvrtého měsíce následujícího po skončení zdaňovacího období. Snad v duchu zásady „právo patří bdělým“ se však o tyto úroky musí daňový subjekt sám přihlásit. Finanční úřady tak budou rozhodovat pouze na základě opodstatněné žádosti nárokovající „kompenzaci obtíží daňového subjektu způsobených nepřiměřeně dlouhou dobou trvání kontrolních postupů“. Žádost tedy musí být řádně odůvodněna. Pokud plátce žádost nepodá do šesti let od vrácení přeplatku, nárok na úroky zaniká. Letos lze tedy ještě uplatnit nárok na úroky z nadměrných odpočtů vrácených v roce 2011.

V důsledku speciální právní úpravy platné od 1. ledna 2015 úroková sazba prudce klesá k 1 % a bezúročná doba prověřování se prodlužuje na pět měsíců od zahájení prověřování. Nízká úroková sazba se od roku 2015 uplatní i u odpočtů, jejichž prošetřování bylo zahájeno dříve. Například nadměrný odpočet za září 2013, který byl vrácen začátkem prosince 2015, bude za celý kalendářní rok 2014 úročen sazbou 14,05 % ročně a za rok 2015 sazbou 1,05 %. Pro představu: při nadměrném odpočtu 1 mil. Kč by úrok za rok 2014 činil přes 140 tis. Kč, za rok 2015 potom méně než 10 tis. Kč. S účinností od 1. července 2017 by měl daňovému subjektu náležet úrok o něco vyšší (2 % + repo sazba) za období přesahující čtyři měsíce od konce lhůty pro podání daňového přiznání.

Proti výše nastíněné aplikaci různých úrokových sazeb v čase existuje celá řada protiargumentů. Ty podporují využití vyšší úrokové sazby rovněž při zadržování odpočtů v roce 2015 a v letech následujících. Výrazně vyšších úroků ze zadržovaných částek po roce 2014 by se však zřejmě plátce musel domáhat soudní cestou.

Plátcí si tak musí sami vzpomenout, za která období by na úrok z prošetřovaných nadměrných odpočtů měli nárok, a podat u správce daně příslušnou žádost. Pokud byla taková žádost v minulosti správcem daně zamítnuta, je možné podat ji znovu. V praxi se často setkáváme s tím, že úroky jsou přiznány i v situaci, kdy správce daně po prošetření nadměrného odpočtu vrátí daňovému subjektu jen jeho část. Doporučujeme zrekapitulovat prověřování nadměrných odpočtů ze strany správce daně i několik let zpět. Současně je na zvážení, zda po správci daně nežádat více než jedno či dvě procenta, jež neodpovídají ceně peněz zadržovaných správcem daně daňovému subjektu během prověřování.

5 | Daňové a právní aktuality – říjen 2017

Zdanění disproporční výplaty podílu na zisku

Koordinační výbor Generálního finančního ředitelství a Komory daňových poradců nedávno řešil příspěvek týkající se zdanění výplaty podílu na zisku dle zákona o obchodních korporacích v případě, kdy společníkům ve společnosti s ručením omezeným nebo akcionářům v akciové společnosti plyne podíl na zisku v jiném poměru, než odpovídá jejich podílu na základním kapitálu.



Ladislav Malůšek
lmalusek@kpmg.cz



Pavel Kozák
pkozak@kpmg.cz
222 124 300

Zákon o obchodních korporacích poskytuje flexibilitu při způsobu určení výše podílu na zisku. Obvykle společníkům připadá podíl na zisku v poměru k jejich podílu, pokud společenská smlouva nestanoví jinak. Obdobná úprava platí i u akcionářů, kterým standardně náleží podíl na zisku odpovídající jejich podílu na základním kapitálu, neurčí-li stanovy ve vztahu k určité třídě akcií jinak.

Cílem diskuze bylo vyjasnit, zda výplata podílu na zisku, který neodráží poměr účasti na základním kapitálu mezi českými daňovými rezidenty, podléhá běžnému daňovému režimu, tj. zdanění srážkovou daní ve výši 15 %, s případným osvobozením při výplatě mateřské společnosti. Výbor se také zabýval otázkou, zda takový podíl na zisku nemůže pro přijímající subjekt vést k realizaci jiného zdanitelného příjmu.

Příspěvek se zabýval různými variantami disproporční výplaty podílu na zisku. Jednou z nich byla výplata upravená ve společenské smlouvě na fixní výši odlišnou od podílu na základním kapitálu. Další zahrnovala každoroční změnu stanov akciové společnosti, kdy při zachování akcionářské struktury náleží danému akcionáři každý rok jiná výše podílu na zisku. A konečně třetí pak byla možnost nastavení podílu na zisku v závislosti na výši distribuovaného zisku (např. zisk do výše 10 mil. Kč se rozdělí mezi společníky v poměru jejich podílů a zisk nad tuto částku v jiném poměru). Všechny výše uvedené změny v alokaci podílu na zisku jsou podloženy řádnými ekonomickými důvody a jejich cílem není dosažení úspory na dani z příjmů nebo získání jiné daňové výhody.

Předkladatelé příspěvku i Generální finanční ředitelství došli ke shodnému závěru. Výplata podílu na zisku ve výši odlišné od podílu na kapitálu obchodní korporace provedená v souladu se zákonem o obchodních korporacích podléhá standardnímu daňovému režimu, tj. srážkové dani ve výši 15 %. Co se týče osvobození při výplatě podílu mateřské společnosti, to lze aplikovat. Koordinační výbor navíc potvrdil, že u společníka či akcionáře, který získá větší podíl na zisku, než odpovídá jeho podílu na základním kapitálu, by nemělo docházet k realizaci jiného zdanitelného příjmu.

Protiústavní PES

V minulém vydání Aktualit jsme vám stručně představili návrh novely zákona o Hospodářské komoře ČR, jejíž součástí je tzv. Právní elektronický systém neboli PES. Dnes vám přiblížíme některé jeho nedostatky.



Martin Hrdlík
mhrdlik@kpmg.cz



Linda Kolaříková
lkolarikova@kpmg.cz
222 123 889

Návrh zákona prošel jako sněmovní tisk č. 1089 Poslaneckou sněmovnou a míří k projednání v Senátu. Přestože vláda k němu již v květnu zaujala neutrální stanovisko, zároveň zmínila některé zásadní výhrady, jejichž zohlednění marně očekávala v průběhu sněmovního projednávání.

Podstatou nové úpravy má být vytvoření elektronického systému soustředícího povinnosti podnikatelů, které tak budou přehlednější. Ač takový záměr je jistě třeba uvítat, navržený způsob realizace obsahuje několik zásadních problematických bodů.

Vláda upozorňuje především na nesoulad s ústavním řádem: příkladem může být porušení principu rovnosti, jelikož současné znění návrhu neodůvodněně zvýhodňuje podnikatele vůči nepodnikajícím osobám. Také údajně porušuje princip dělby moci a zasahuje do zákonodárných práv Senátu i vlády a samosprávy obcí a krajů. Zmíněna je rovněž absence informací o povinnostech vyplývajících z přímo aplikovatelných předpisů EU a mezinárodního práva. Novele dále vytýkají řadu dalších, i když již spíše formálních nedostatků.

Spolu s původním návrhem zákona proto do Senátu míří i dopis podepsaný právníky a zákonodárci, navazující na stanovisko vlády a upozorňující na sporné aspekty. Nezbyvá tedy než vyčkat, jak se s nimi senátoři popasují.

Vláda naznačila možnosti regulace sdílené ekonomiky

Úřad vlády zveřejnil analýzu možné regulace sdílené ekonomiky a digitálních platforem. Míří hlavně na nejvíce rozšířené ubytovací a dopravní služby.



Radim Kotlaba
kpmg@kpmg.cz



Linda Kolaříková
lkolarikova@kpmg.cz
222 123 889

Sdílená ekonomika neboli spoluspotřebitelství (collaborative consumption) není novým trendem, ale její význam prudce roste. V prostředí České republiky, zejména Prahy, je nejrozšířenější sdílené ubytování (např. společnost Airbnb) a doprava (např. společnost Uber). Podle vládní analýzy se tyto služby již intenzivně dotahují na služby poskytované klasickým způsobem. V oblasti dopravy má jít co do počtu řidičů o pětinný až čtvrtinový podíl. Ubytovací kapacity pak mají představovat dokonce polovinu z celkového počtu lůžek.

Tyto služby přinášejí zákazníkům neoddiskutovatelné benefity, obvykle ale spadají do šedé ekonomiky. Jejich poskytovatelé totiž často nehlásí příjmy z těchto činností, následně neodvádějí daně, ani příslušné místní poplatky. Podle analýzy vlády se svou podstatou minimálně 80 % z nich blíží podnikatelské činnosti, když široce překračují původní myšlenku sdílet (za úplatu) nevyužívané statky.

Žádné řešení připadající v úvahu samozřejmě není dokonalé a nemůže plně uspokojit všechny strany. Především společnost Uber čelí mnoha žalobám a stížnostem nejen u nás, ale i v zahraničí. Příkladem je předběžné opatření soudu, podle kterého Uber nesmí provozovat a zprostředkovávat svou službu na území města Brna. Nedávno bylo také zveřejněno stanovisko generálního advokáta SDEU. Ten odmítl tvrzení barcelonské odnože platformy Uber, že je službou informační společnosti, a podléhá tak pouze omezené regulaci. Domnívá se, že jde o službu v oblasti dopravy, která musí splňovat příslušné regulatorní požadavky.

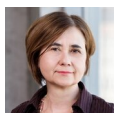
Doporučení vyplývající z analýzy zahrnují možnost komplexní úpravy přívýdělku, jenž může ze sdílené ekonomiky plynout. Měla by být stanovena hranice (např. obratová či časová), která by umožnila jasně rozlišovat mezi pouhým přívýdělkem a podnikatelskou aktivitou. Podle zahraničních příkladů (např. Finska, Estonska či Litvy) by mělo dojít k odstranění informačního deficitu správce daně díky využití dat, jež zaznamenává zprostředkovatel o platebních transakcích mezi poskytovateli a uživateli dané služby. Materiál nelze považovat za oficiální stanovisko vlády. Měl by představovat základ pro věcnou debatu o přijetí konkrétní regulační úpravy v oblasti sdílené ekonomiky.

Ministři financí EU diskutovali o nových daňových pravidlech pro digitální ekonomiku

Záříjové neformální zasedání ministrů financí a guvernérů národních bank v Tallinnu se mimo jiné věnovalo problematice zdanění v kontextu rozvoje digitální ekonomiky. Ministři hledali možné nové přístupy ke zdanění zisků firem působících v oblasti digitální ekonomiky. Rovněž se zaměřili na zlepšení dosavadních principů používaných v oblasti mezinárodního zdanění. Cílem je reakce na nové modely podnikání, rostoucí internacionalizaci podnikatelských aktivit a digitalizaci v oblasti ekonomiky.



Luděk Vacík
kpmg@kpmg.cz



Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

Evropská komise (EK) načrtla problémy, se kterými se setkávají vlády při zdaňování digitální ekonomiky. Ty spočívají v tom, že současná pravidla mezinárodního zdanění vyžadují fyzickou přítomnost podniku v jiném státě. V dnešní globalizovaném a digitalizovaném světě, kdy zboží a služby mohou být dodávány při minimální fyzické přítomnosti podniku v jiném státě, lze tato pravidla aplikovat na zdanění podniků jen velmi těžko. Ty pak unikají zdanění jak v zemi rezidence, tak v zemi zdroje. EK se proto chce soustředit na tzv. nexus, tedy určení, který stát má právo na zdanění digitálních služeb (přestože komerční přítomnost podniku je pouze virtuální), a na vytváření hodnoty, tj. alokaci zisků k této virtuální přítomnosti podniku.

Ministři financí se dohodli na dvoufázovém řešení. Mezi krátkodobá opatření v oblasti zdanění digitální ekonomiky patří tři následující návrhy:

- Kompenzační daň (equalization tax, zkráceně EL) na obrát podniku. Ta by spočívala v uložení daně na nezdaněnou nebo málo zdaněnou část příjmu z digitalizovaného obchodování, která by byla buď započitatelná vůči dani z příjmů právnických osob v zemi rezidence, nebo by se jednalo o samostatnou daň v zemi zdroje.
- Srážková daň z digitálních transakcí ukládaná z hrubé hodnoty určitých plateb nerezidentním poskytovatelům služeb a zboží on-line.
- Odvod z příjmů generovaných z poskytování digitálních služeb a z reklamních aktivit, který by se aplikoval na všechny transakce uskutečňované na dálku lokálním zákazníkům.

Na tallinnském setkání se k těmto řešením přiklonily tyto státy: Rakousko, Bulharsko, Francie, Německo, Řecko, Itálie, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Španělsko, Belgie a Nizozemí.

9 | Daňové a právní aktuality – říjen 2017

V dlouhodobém horizontu ovšem EK preferuje modernizaci a úpravu dosavadních mezinárodních pravidel. Jedná se především o úpravu definice stálé provozovny tak, aby jí bylo možno přiřadit příjmy z digitalizovaných služeb a zboží. Dále jde o zaměření na alternativní přístupy k tradičním metodám úpravy převodních cen a na pravidla proti zneužívání daňových předpisů nebo na úpravu návrhu na CCCTB (společný konsolidovaný základ daně korporací) tak, aby tento návrh zohledňoval i digitální aktivity.

Na setkání také zaznělo, že pokud by návrhy na zlepšení dosavadních principů mezinárodního zdanění byly odsouhlaseny promptně, nebylo by vůbec nutné zavádět výše zmíněná dočasná krátkodobá opatření.

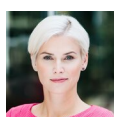
Týden po tomto neformálním setkání ECOFIN se v Tallinnu konal také Digitální summit. Evropská komise předložila vyhodnocení každého z výše navrhovaných řešení s ohledem na smlouvy o zamezení dvojího zdanění, pravidla státní podpory, základní svobody a mezinárodní smlouvy. Cílem je dosáhnout shody na dalším postupu během jednání Rady EU v prosinci a připravit legislativní návrhy do jara 2018.

Lze očekávat, že tyto iniciativy budou dále koordinovány i s činností OECD na poli BEPS, Akčního bodu 1 (Addressing the Tax Challenges of the Digital Economy). OECD ovšem plánuje předložit mezitímní zprávu pro tuto oblast až v dubnu 2018 na setkání ministrů financí zemí G20. Finální zprávu s doporučeními se pak chystá připravit na rok 2020.

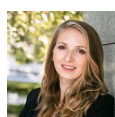
10 | Daňové a právní aktuality – říjen 2017

Monitorování elektronické pošty zaměstnance

Příběh 38letého inženýra z Bukurešti má další pokračování. Spor rumunského zaměstnance, který v pracovní době i přes zákaz využíval prostředky zaměstnavatele k soukromým účelům, a soukromé firmy, jež monitorovala jeho korespondenci, nabral opačný směr. Sedmičlenný senát Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) se v lednu 2016 přiklonil na stranu zaměstnavatele a monitorování zaměstnance shledal jako opodstatněné a přiměřené okolnostem. Velký senát ESLP však rozsudek v září 2017 zrušil. Jaký dopad může mít toto rozhodnutí na českého zaměstnavatele?



Iva Baranová
kpmg@kpmg.cz



Hana Řičánková
kpmg@kpmg.cz

V roce 2007 propustila soukromá firma rumunského zaměstnance, který měl přes Yahoo Messenger komunikovat se zákazníky. Mimo to jej ale používal pro svoji osobní komunikaci s bratrem a snoubenkou. Po svém propuštění se u rumunských soudů domáhal neplatnosti výpovědi a stěžoval si, že zaměstnavatel porušil jeho právo na respektování soukromého života garantovaného Evropskou úmluvou pro lidská práva.

Senát ESLP dal v lednu 2016 za pravdu zaměstnavateli. Velký senát ESLP však dne 5. září 2017 rozhodl opačně. Rozhodnutí odůvodnil tím, že rumunské soudy nedosáhly spravedlivé rovnováhy mezi zájmy zúčastněných stran a právo zaměstnance na respektování soukromého života bylo porušeno.

Velký senát ESLP rumunským lokálním soudům vytkl zejména to, že se nezabývaly tím, zda zaměstnanec předem obdržel upozornění o sledování komunikace nebo zda komunikace zaměstnance vůbec mohla být zpřístupněna bez jeho vědomí. Dále rumunským soudům vytkl, že nevzaly v potaz, zda byl zaměstnanec informován o povaze a rozsahu sledování, a do jaké míry byl narušen jeho soukromý život. Chyběly rovněž konkrétní důvody, které by ospravedlňovaly zavedení kontrolních mechanismů, a vyhodnocení metod, jež mohly narušovat soukromí zaměstnance méně a přitom plnit stejný účel.

Česká úprava týkající se zasahování do soukromí zaměstnance ze strany zaměstnavatele je přísnější než rumunská. Proto na českého zaměstnavatele nemá toto rozhodnutí v zásadě žádný dopad. Stále platí, že narušovat soukromí zaměstnance na pracovišti a ve společných prostorách zaměstnavatele je možné pouze tehdy, existuje-li k tomu závažný důvod. Ten by měl spočívat ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele, který by měl být schopen zavedení odpovídajících kontrolních mechanismů odůvodnit. Ochrana soukromí zaměstnance jistě není neomezená, je však nutné dodržet zákonné limity. Zaměstnavatel je povinen zaměstnance zejména informovat o rozsahu a způsobech provedení takové kontroly a musí dbát přiměřenosti takového zásahu do soukromí. Lze očekávat, že s nárůstem prostředků elektronické komunikace bude tato problematika v pracovněprávních vztazích nabývat na významu.

Zlodějovo soukromí

Ústavní soud ukončil několikaletý spor o oprávněnost zveřejnění fotografie zloděje na sociálních sítích přímo okradenou osobou. Věcí se však důkladně nezabýval, pouze formalisticky konstatoval, že předchozí rozhodnutí byla v souladu se zákonem a nevykazovala žádné nedostatky. Tím potvrdil názor vyslovený Nejvyšším správním soudem (NSS), který dovodil, že zveřejnění fotografie pořízené z kamerového záznamu je protiprávní a porušuje zlodějovo právo na ochranu osobních údajů. Jak tedy postupovat a účinně bránit svůj majetek?



Linda Kolaříková
lkolarikova@kpmg.cz
222 123 889



Daniel Szpyrc
kpmg@kpmg.cz

V posuzovaném případě šlo o krádež elektrokola z prodejny. Prodejce měl k dispozici kamerový záznam zloděje a fotografii jeho obličeje druhý den zveřejnil. I když byl pachatel díky tomu dopaden, okradená společnost si zároveň vysloužila pokutu ve výši 5 tis. Kč od Úřadu na ochranu osobních údajů.

Zákon o ochraně osobních údajů v určitých situacích umožňuje zpracovávat osobní údaje bez předchozího souhlasu dotčené osoby. Mezi tyto situace bezesporu řadíme ochranu majetku. Zpracovatel osobních údajů se na tuto výjimku však může spolehnout pouze tehdy, jsou-li naplněny dvě podmínky. První podmínka stanoví, že zpracování musí být nezbytné k dosažení ochrany majetku. Druhá uvádí, že nad právem na ochranu majetku nesmí převážet právo na ochranu soukromého a osobního života zachyceného člověka. Musí dojít k určitému poměrování práv, přičemž právo na ochranu majetku musí převážet.

Dle názoru NSS výše uvedené podmínky splňuje umístění a používání kamerového systému na veřejně přístupných místech a následné předání pořízených záznamů Policii ČR. Ta má zvláštní zákonné oprávnění tyto záznamy zveřejnit. Na druhou stranu iniciativní zveřejnění fotografie či videa samotným poškozeným nenaplnuje základní podmínku nezbytnosti. Záznamy mají napomoci zjistit a dopadnout pachatele, avšak o jejich zveřejnění mají rozhodovat příslušné orgány veřejné moci.

Poškozenému tak dle soudu v těchto případech nezbyvá nic jiného než předat kamerové záznamy příslušným orgánům Policie ČR a spolehnout se na jejich práci. S ohledem na statistiky úspěšnosti pátrání Policie ČR po odcizených movitých věcech však toto rozhodnutí vůbec nepřispívá k ochraně vlastnického práva.

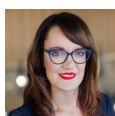
Zmíněné rozhodnutí Ústavního soudu je proto předmětem značné kritiky i ze strany právnické veřejnosti. Nezdá se totiž spravedlivé, aby v již naznačeném testu proporcionality, ve kterém je poměřován zásah do osobnostních práv pachatele a ochrana majetku poškozeného, převážil – alespoň za daných okolností – zájem pachatele trestného činu.

Nezávislá seskupení osob ve finančním sektoru?

Konec září přinesl dva přelomové rozsudky Soudního dvora Evropské unie (SDEU) významné nejen pro finanční sektor. Soudci v dlouho očekávaných rozhodnutích odpověděli na otázku, zda mohou nezávislá seskupení osob fungovat v bankovníctví a pojišťovnictví. Jednalo se o problematiku, v níž se neshodovala odborná veřejnost ani generální advokáti.



Ladislav Malůšek
lmalusek@kpmg.cz



Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

U [SDEU se sešlo několik kauz](#) týkajících se osvobození od DPH pro nezávislá seskupení osob. Společně mohly přinést reálnou využitelnost seskupení i pro český finanční trh. Tento potenciál však zůstane nenaplněn. Rozhodnutí v kauzách C-605/15 Aviva a C-326/15 DNB Bank naopak překvapivě konstatují, že toto osvobození nelze vůbec aplikovat na sektor finančních a pojišťovacích služeb. SDEU se tak odklonil od implicitních závěrů z roku 2003 v rozsudku

C-8/01 Taksatorringen ve věci sdružení malých a středních pojišťoven. Tehdy rozhodl, že osvobození nezávislého seskupení osob v konkrétním případě nesmí vést k ohrožení hospodářské soutěže. Neodmítl však jeho existenci v pojišťovacím sektoru.

SDEU se v nynějším odůvodnění zaměřil především na systematické zařazení seskupení nezávislých osob ve směrnici o DPH. Dále zdůraznil, že veškerá osvobození představují výjimku z obecného pravidla a jejich výklad má být co nejužší. Výsledkem těchto úvah je závěr, že nezávislá seskupení osob mohou fungovat pouze ve vztahu ke službám, které jsou osvobozené ve veřejném zájmu (podle čl. 132 směrnice), většinou se jedná o zdravotnictví a školství.

Soudci si byli zřejmě vědomi, o jak přelomové rozhodnutí v některých zemích půjde. V závěru rozsudků proto upozornili, že se nelze vracet k uzavřeným obdobím. Připomněli také, že finanční správy se nemohou vůči daňovým poplatníkům domáhat přímého účinku směrnice. Toho se však nemusí obávat český finanční trh, který místo nezávislých seskupení osob využívá spíše DPH skupiny.

SDEU znovu k podmínkám osvobozeného dodání

Soudní dvůr Evropské Unie (SDEU) ve svém rozsudku, který se týkal dodání do jiného členského státu (JČS), znovu potvrdil stále diskutovanou možnost přiřazení dopravy pouze k jednomu plnění v řetězci. Zmíněný rozsudek přináší i zajímavý pohled na zpracování zboží v průběhu dodání a na nabytí vlastnického práva v souvislosti s osvobozením od daně u dodání zboží.



Aleš Krempa
kpmg@kpmg.cz



Marcela Hýnarová
kpmg@kpmg.cz

V daném případě (C-386/16) dovezl litevský plátce DPH mražené ryby z Kazachstánu a následně je dodával odběrateli identifikovanému v Estonsku. Ten dodavateli již předem oznámil, že předmětné zboží dodá do třiceti dnů od pořízení svým zákazníkům v jiných členských státech (JČS). Dodavatel tak nejprve dodal zboží do zpracovatelského závodu v Litvě, odkud ho, po třídění, glazování a balení, odběratel přímo z Litvy dodával svým zákazníkům v dalších státech EU.

Obě části transakce – tedy jak od dodavatele odběrateli, tak od odběratele konečným zákazníkům – byly vykazovány jako osvobozené dodání do JČS. Nicméně správce daně v Litvě argumentoval, že v první části transakce jde o lokální dodání, protože zboží bylo přepraveno pouze ke zpracování na území Litvy. Proto byly SDEU položeny dvě předběžné otázky.

V první předběžné otázce mělo být vyjasněno, zda je dodání zboží dodavatelem osvobozeno od daně, pokud odběratel ještě před zahájením tohoto dodání vyjádří svůj záměr toto zboží dále prodat do JČS. Druhá otázka zněla, zda má na osvobození od daně vliv skutečnost, že zboží bylo před jeho přepravou do JČS zpracováno na příkaz odběratele.

Podle ustálené judikatury SDEU je pro nárok na osvobození od daně při dodání do JČS potřeba kumulativně splnit tři podmínky. Zboží musí být dodáno do JČS osobě registrované k dani, musí být odesláno nebo přepraveno do JČS a tato přeprava musí být zajištěna plátcem, pořizovatelem nebo jimi zmocněnou třetí osobou. Zároveň, pokud na sebe jednotlivá plnění navazují a tvoří tak řetězec, může být přeprava uvnitř EU přiřazena pouze k jednomu z obou dodání a toto bude osvobozeno.

Z případu vyplynulo, že během první transakce skutečně došlo k lokálnímu dodání dodavatelem do zpracovatelského závodu, a proto jde o zdanitelné plnění, které není osvobozeno od daně. A to bez ohledu na to, ve kterých členských státech jsou smluvní strany registrovány. Zároveň SDEU potvrdil, že v rámci druhé transakce odběratel nenabyl právo nakládat se zbožím jako vlastník, protože zboží bylo přepraveno ze zpracovatelského závodu v Litvě přímo zákazníkům v JČS.

SDEU uzavřel, že pokud odběratel usazený v JČS informuje dodavatele, že zboží bude okamžitě prodáno a přepraveno rovnou do třetího členského státu, ještě než opustí členský stát dodavatele, nemůže být dodání uskutečněné dodavatelem osvobozeno od daně. Případné zpracování zboží na žádost odběratele ještě před dodáním

14 | Daňové a právní aktuality – říjen 2017

konečnému zákazníkovi tento závěr neovlivní.

15 | Daňové a právní aktuality - říjen 2017

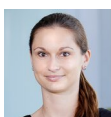
© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

„Perfektní“ doklad ještě nemusí znamenat daňově uznatelný náklad

Nejvyšší správní soud (NSS) ve svém nedávném rozsudku (sp. zn. 7 Afs 330/2016) znovu poznamenal, že ani formálně bezchybný účetní doklad se všemi požadovanými náležitostmi sám o sobě neproказuje, že deklarované plnění bylo uskutečněno. Je třeba dalšími důkazními prostředky věrohodně prokázat, že k uskutečnění takového plnění opravdu došlo a v jakém rozsahu.



Veronika Červenková
kpmg@kpmg.cz



Lucie Šoufková
kpmg@kpmg.cz

V posuzovaném případě daňový poplatník uplatnil jako daňový náklad faktury za úklidové práce a náklady na reklamní a propagační služby. Správce daně vyjádřil o těchto dokladech pochyby. V návaznosti na to daňový subjekt dále dokládal, že tyto služby byly skutečně poskytnuty. Na základě neurčitých svědeckých výpovědí, v důsledku částečně chybějící smluvní dokumentace a v návaznosti na detailní analýzu fotodokumentace k reklamním službám, kde správce daně zjistil četné nesrovnalosti, nakonec deklarované náklady odmítl uznat jako daňové.

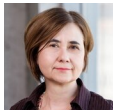
Daňový poplatník se snažil rozhodnutí správce daně zvrátit žalobou u Městského soudu v Praze a po jejím zamítnutí i kasační stížností. NSS však potvrdil původní závěr správce daně. NSS souhlasil s tím, že existence účetních dokladů, tj. příjmových dokladů nebo faktur, zpravidla sama o sobě neproказuje, že se deklarovaná plnění opravdu uskutečnila. K daňové uznatelnosti nákladu je potřeba, aby daňový poplatník tyto skutečnosti doložil zpravidla i dalšími důkazními prostředky, které potvrdí, že plnění zaznamenaná na vystavených fakturách skutečně proběhla.

NSS potvrdil, že žádný právní předpis daňovému subjektu neukládá, kolik důkazních prostředků má shromáždit ke každému účetnímu případu, resp. k daňovému nákladu. Z logiky věci ale musí dbát na to, aby mohl účetní případ věrohodným způsobem prokázat, především jde-li o významné částky. Kromě účetních dokladů a smluvní dokumentace by měly být uchovávány další důkazní prostředky, jimiž je možné prokázat skutečné přijetí (uskutečnění) zdanitelných plnění, a to po dobu, po kterou je možno daň vyměřit, resp. doměřit.

V tomto rozsudku NSS se zrcadlí trend patrný již několik měsíců. NSS, stejně jako správce daně, posuzuje doložení skutečného poskytnutí nejen reklamních služeb poměrně striktně. Na místě je proto věnovat větší pozornost shromažďování podkladů k doložení především významnějších částek, a to nejen v oblasti marketingových služeb.

Stručné aktuality, říjen 2017

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou či dvěma větami.



Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

- Vláda schválila návrh zákona, který by měl z občanského zákoníku vyčlenit část úpravy věnující se ochraně spotřebitele. Úprava by se tak měla sjednotit i ve vztahu k EU a posílit postavení zákazníků. Zásadní ovšem bude, jaký postoj k návrhu po říjnových volbách zaujme nová vláda i Poslanecká sněmovna.
- GFŘ pro zvýšení informovanosti a právní jistoty poplatníků daně z příjmů právnických a fyzických osob při uplatňování nepřímé daňové podpory výzkumu a vývoje vydává informaci k projektu výzkumu a vývoje jako nezbytné podmínce pro uplatnění odpočtu dle § 34 odst. 4 a 5 zákona o daních.
- Vláda dnes schválila memorandum o budoucnosti automobilového průmyslu v ČR. Jeho součástí je akční plán podpory elektromobilů, digitalizace a autonomního řízení do roku 2025 s 25 úkoly.
- Nejvyšší správní soud ve svém nedávném rozhodnutí potvrdil svůj názor týkající se praktického výkladu a aplikace ustanovení § 24 odst. 2 písm. zc) ZDP ve znění do konce roku 2014.
- Právní úprava výrazně posilující mechanismy výměny informací a napomáhající nezbytnému zvýšení transparentnosti v oblasti správy daní – novela zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní – vyšla 19. 9. ve Sbírce zákonů a je tedy účinná. Zároveň s ní byla také publikována vyhláška o vzoru zprávy podle zemí a pokynech k jejímu vyplnění (č. 305 a 306/2017 Sb.).
- Ve Sbírce zákonů vyšla novela zákona o nemocenském pojištění (pod č. 310/2017), která zavádí novou dávku – dlouhodobé ošetrovné. Nová dávka bude poskytována s účinností od 1. června 2017 nemocensky pojištěné osobě, tedy zaměstnanci, nebo osobě samostatně výdělečně činné, která nemůže svou výdělečnou činnost vykonávat, neboť v domácím prostředí pečuje o osobu, která péči vyžaduje.
- Nově publikovaný zákon 303/2017 Sb. ruší v občanském zákoníku a dalších předpisech status veřejné prospěšnosti, o který v původním záměru měly žádat neziskové organizace.
- Nařízení vlády č. 286/2017 Sb. zvyšuje s účinností od 1. ledna 2018 minimální mzdu na 12 200 Kč.

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.